

Denizin İçinde Yetişen Ağaç Toplulukları: Mangrovlar

Mangrov, gelgit olaylarının sık yaşandığı okyanus kıyılarında yetişen, ağaç ve bitki topluluklarına verilen isimdir. Bu aynı zamanda orman oluşumu ile tam uyumlu mikroorganizmalar (bakteriler, mantarlar, algler) ve faunaya (yengeçler, karidesler, balıklar) da verilen genel bir isimdir. Bu canlı toplulukları yaşadıkları ortamdaki yüksek tuzluluk oranı gibi ağır çevresel koşullara uygun yaratılmışlardır.

Örneğin yüksek orandaki tuzun dışarı atılabilmesi için ağaçların yapraklarında tuz bezleri bulunur. Ayrıca bu ağaçlar, gelgite karşı ayakta kalabilmek için destekleyici kökler ve kendinden filizlenen tohum kökler gibi farklı yapılarla sahiptirler. Daha çok Güneydoğu Asya'da yetişen bu mucizevi ormanlar, muazzam bir canlı çeşitliliğine barınak sağladıkları gibi, bu verimli alanlardan baldan kömüre, sirkeciye kadar onlarca çeşit ürün elde edilmektedir. (Harun Yahya, Doğadaki Mühendislik)

Mangrovlarda Yaşayan Canlılara Bazı Örnekler

- Ortalama 6 ila 10 metre boyları olan mangrov ağaçları, parlak renkli yapraklara ve yerden yükselerek havadan solunum yapabilen köklere sahiptir. Bu köklerin arasında balıkların yanı sıra, birçok yengeç ve kabukluca, bazen de pençesiz su samurlarına (*Aonyx capensis*) rastlanır.
- Mangrov ağaçlarının gövdelerinden çıkıp çamura saplanan köklerinin araları birçok balığın üreme alanıdır. Yumurtadan yeni çıkan yavrulara güvenli bir yaşama ortamı sağlayan mangrov ormanı, bölgedeki balık miktarını artırır.
- Doğu Afrika'da yaşayan türler Asya mangrovlarının devamıdır. Bu da mangrov tohumlarının okyanusu dahi aşabildiğinin bir delilidir.
- Sadece 3 bin kilometrekareyi kaplayan Afrika'daki bir kıyı ormanında yaşayan en az 5 kuş, 4 memeli, 27 sürüngen ve 40 kelebek türüne, dünyanın başka hiçbir yerinde rastlanmaz.
- Bu ortamda yaşayan en ilginç canlılardan biri, çamurdaseker balığıdır (*Periophthalmidae*). Gözleri kafasının tepesinde olan bu ilginç balık, uzun süre boyunca suyun dışında kalabilir ve çamurun üzerinde sekerek ilerler.
- Kış aylarında ülkemizden göç eden birçok su kuşunun yanında yalıçapkınları, balıkçılar, sumrular ve diğer pek çok kuş türü de bu bataklıklara yerleşmiştir.
- Buranın en nadir bulunan kuşu, dünyanın leşle beslenmeyen tek akbaba türü olan palmiye akbabasıdır (*Gypohierax angolensis*). Bu kuş, yağ palmiyelerinin meyveleriyle, yengeçler, kabuklular ve kıyıya vurmuş balıklarla beslenir.
- Şüphesiz bu kıyı şeridinde yaşayan en ilginç canlılardan biri, şişirilmiş fokları andıran deniz inekleridir. Afrika'da Afrika manatısı (*Tricheus senegalensis*) ve dugong (*Dugong dugong*) olarak adlandırılan iki türü olan deniz inekleri, sadece yosun ve sualtı otlarıyla beslenir. Deniz inekleri, tropik bölgelerin nehir ağızlarında yaşarlar ve ağırlıkları bir tona ulaşır.

Mangrovlar denizin içinden yükselen köklerin üzerine kurulu ağaç toplulukları olarak ihtişamlı bir görüntü oluştururlar. Toprağın sürüklenmesini engelleyerek sahil erozyonunun önüne geçerler, gövdelerinden çıkıp çamura saplanan köklerinin arasında birçok balık yavrusunun yaşamasına imkan verirler. Yumurtadan yeni çıkan yavrulara emniyetli bir yaşama ortamı sağlayan mangrov ormanı, bölgedeki balık miktarını artırır.

Aynı zamanda ekosistemdeki yerleri de oldukça önemlidir. Oluşturdukları haliçlerde suyun kalitesini artıran bir kimya laboratuvarı gibi işlem görürler. Bunun yanısıra yanı sıra, büyük karides türleri ve ticari açıdan önemli bazı balık türlerinin de barınmasını sağlarlar.

Birçok yengeç türü, su samurları, yalıçapkını, balıkçıl gibi su kuşları da mangrov ormanlarında yaşayan canlılardandır. Dünyada nadir bulunan bu kıyı ormanları, her biri, Yüce Allah'ın Bedi (örneksiz yaratan) isminin tecellisi olan muazzam bir canlı çeşitliliğini içlerinde barındırırlar. Mangrovlarda yaşayan canlılara bazı örnekler şunlardır:

Deniz Yıldızı

Deniz yıldızının iskeleti, esnek eklemler gibi hareket eden zırlı bir tabakadan oluşmuştur. Canlının korunması için hazırlanan bu kalkan, düşmanlarına karşı muazzam bir direnç göstermesini sağlar. Tehlikeye açıktır ama çok kuvvetlidir. Vücudunun çok büyük bir bölümünü kaybetse bile, yeniden geliştirebilir. Allah'ın verdiği yenileme yeteneği sayesinde bedeninin 1/5'i ve en az bir kolu kalıncaya kadar bu fonksiyonu devreder.

Mercan Kayalıkları

Her biri birkaç santimetre büyüklüğünde olan sert mercanlar, kendilerinden önce varolan mercan kolonilerinin taş iskeletlerinin üzerinde gelişerek kayalar inşa ederler. Mercan kolonileri tabak, kubbe, budak şekillerine bürünerek canlılar içinde şimdye kadar yapılmış en geniş yapıları inşa etmişlerdir. Bir mercan kayalığının oluşumu çok uzun yıllar sürer. Çünkü mercan kayalıkları 1 yılda ancak 1.3 cm büyürler.

Koni Salyangoz

Koni salyangoz, tüpe benzeyen sifonuyla deniz tabanındaki solucanları ve diğer avları kokladıktan sonra bu zehirli ve keskin organının sonunda yer alan mızrak benzeri dişini avına uzatır. Diş hedefi bulduğu zaman koni salyangoz, avının kas spazmı geçirmesine ve çabuk ölümüne sebebiyet veren bir nörotoksik madde enjekte eder. Salyangozun vücudunda üretilen bu kimyasal madde avının ölümüne yol açacak kadar tehlikeli olduğu halde kendisine zarar vermez.

Allah yeryüzünde muazzam bir canlı çeşitliliği yaratmıştır. Mangrovlarda yaşayan canlılar bu çeşitlilikten bir bölümünü gözler önüne sererler. Üstün güç sahibi, benzersiz yaratan Rabbimiz her türlü yaratmayı bilendir.

<https://www.harunyahya.info/makaleler/denizin-icinde-yetisen-agac-topluluklari-mangrovlar>